

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af lovforslag nr. L 65: Forslag til lov om ændring af lov om Statens Kunstfond. (Igangsætningsstipendier til skabende kunstnere).

Af kulturministeren (Ebbe Lundgaard).
(Fremsat 14/11 97).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Søren Hansen (S):

Som det fremgik af bemærkningerne under redegørelsesdebatten, er det min vurdering eller fortolkning, at kunstnere er lidt gale, de er også skæve, og de er nogle mærkelige skabninger. De passer ikke ind i systemet, men det behøver jo ikke være systemets og systemernes skyld, at det forholder sig sådan.

Det, vi kan konstatere, er, at kunstnerne i hvert fald er så gode og så vigtige, at vi skal passe godt på dem. Det er det, der sker med dette forslag, som faktisk har ganske mange år på bagen. Gode folk i kunstlivet, i det politiske liv og sågar embedsmænd har arbejdet hårdt på denne sag igennem mange år, men det har nærmest været en kamp mod vejrmoder.

Selv har jeg løbet spidsrod til kulturministre, socialministre og arbejdsministre, der hver har haft deres system, og som ikke har kunnet få systemerne til at passe til den situation, som kunstnerne sidder i. Man har ofte mødt det problem, der her er tale om, med noget, der i hvert fald ikke var imødekommenhed.

Nu har vi så klippet en hæl og hugget en tå, eller også er det omvendt, men resultatet er i hvert fald, at vi har fået et forslag. Vi har fået enderne til at mødes. Vi har fundet noget, vi kunne samles om, som kan mildne luften noget for de skabende danske kunstnere.

De trænger til dette forslag. Vi trænger til dem, derfor er dette forslag godt og fornuftigt.

Lad mig så sige en ting i anledning af, at der står nogle bemærkninger til lovforslaget, hvori unge og yngre er nævnt nogle gange, at det ikke står i selve lovtæksten. Men min kommentar til den del af debatten er, at man kan godt være en yngre kunstner, selv om man er lidt ældre som menneske.

Ester Larsen (V):

Dette lovforslag indeholder en massiv udvidelse af livsvarige ydelser. Venstre bakker op om princippet i kunstfondloven, men vi finder ikke anledning til at udvide antallet af ydelser. Livsvarige ydelser bør forbeholdes de sublime præstationer, og man bør holde sig for øje, at talentmassen nok ikke er ubegrænset.

Venstre er positiv over for tanken om at øge mulighederne for arbejdslegater, men vi finder nok den form, man foreslår, lovlig bureaukratisk. Ydelsen bør tildeles efter en vurdering af kvalifikationer kombineret med trang. Det er jo ikke hverken rimeligt eller oplagt at tildele sådanne stipendier til kunstnere, der i forvejen er i stand til at ernære sig af kunstnerisk skabende arbejde.

Et stipendium skal selvsagt udelukke modtagelse af anden offentlig forsørgelse. Men hvis tildelingen beror på en trangssituation, så ville det nok være overflødigt efterfølgende at skelne mellem karakteren af forskellige typer supplerende arbejde.

Det virker ikke rimeligt at skulle ofre offentlig arbejdskraft på at sondre, om et indtægts-givende arbejde er kunstnerisk eller ej. Foredrag er på forhånd ophøjet til at være skabende arbejde, men hvor går grænsen mellem foredrag og undervisning? Hvis en musikuddannet person underviser i musik, er det vel skabende arbejde, men hvis han underviser i matematik, hvad er det så? Sådanne distinktioner vil kunne skabe brød til bureaukrater, der er i helt andre lønrammer end de pågældende kunstnere, som oppebærer stipendierne.

Hvis behovskriteriet indgår som supplement til de kunstneriske kvalifikationer, bør der ikke være nogen smålig granskning af indtægtsarter i forbindelse med tildeling af en ydelse, som jo både er beskeden og tidsbegrænset.

Venstre kan altså ikke støtte forslaget, som det ligger, men nok hovedintentionen i stipendietankegangen. Vi foreslår finanseringen klaret gennem en nedlæggelse af Kulturfonden.

Torben Rechendorff (KF):

Da det altså ikke lader sig gøre at lave en sikringsordning for kunstnere – selv på trods af, at Enhedslisten tilsyneladende stadig væk tror på det – så synes vi, at ministerens forslag, sådan som det ligger her, er meget fornuftigt.

Vi synes også, at det er ret og rimeligt, at Statens Kunstfonds bestyrelse skal administrere nyordningen med igangsætningsstipendierne.

De 72.000 kr. over to år vil man vel altid kunne diskutere, for hvad er det nu for en grænse, vi arbejder med? Ligesom man kan diskutere, om 60.000 kr.-grænsen for ekstra indtjening er den eneste rigtige. Det vil vi gerne se lidt nærmere på i Kulturudvalget, og vi vil i den forbindelse også gerne se nærmere på administrationen af ordningen: Fører satserne nu til, at vi skal have ansat en masse mennesker for at konstatere, om det nu også er på den ene eller anden side af 60.000 kr.-grænsen?

Med andre ord: En principiel tilslutning til lovforslaget, men også vi er kritiske over for den økonomiske side af sagen.

Først og fremmest synes jeg, at det er lidt som om, man først lægger bevillingens størrelse fast, så dividerer man, og så når man frem til 133 stipendier det første år stigende i de kommende år. Det synes vi i hvert fald uden nærmere belysning er et lidt underligt tal. Hvorfor er det ikke 73, eller hvorfor er det ikke 233? Det vil vi gerne have nærmere belyst i Udvalget.

Vi vil, sådan som det ligger nu, anbefale, at vi starter lidt i det små og så aflæser behovet, for hvad er det egentlig, vi ved om behovet? Også det vil vi gerne studere lidt nærmere.

Derfor er vi altså skeptiske, grænsende til det afvisende over for tanken om en forøgelse af Kunstfondens bevilling ved blot, om jeg så må sige, ad finanslovvej at forøge den.

Det må, efter vores opfattelse, være muligt at finde de nødvendige penge – det kunne passende ske i 1998, ved at vi sats på det halve, altså ca. 5 mio. kr. – på Kulturministeriets øvrige budget, og skal vi endelig komme med et konkret forslag til hvor, vil jeg gerne tilslutte mig fru Ester Larsens forslag om at se på Kulturfonden.

Margrete Auken (SF):

Jeg vil først sådan helt overordnet sige, at det er godt, vi er kommet i gang. Der er tilslutning fra SF's side, simpelt hen fordi vi nu er i gang med at gøre et eller andet ved et problem, som vi har bakset med i mange, mange år.

Om vi nu skal sige, at vi ikke kan lave en sikringsordning, det ved jeg ikke, men det er i hvert fald sikkert, at det er meget, meget svært at finde en model, der kan lade sig gøre. Jeg synes, at det her er noget af det, vi kan begynde på og derfor støtte fra vores side.

Hr. Torben Rechendorff sagde lige før, at han ville foreslå, at vi skulle starte lidt i det små. Så må jeg altså spørge: Hvor småt kan det blive?

Det er altså meget småt det her! Lægger man det hele sammen – dvs. hvis de har 60.000 kr. i lønindkomst oven i de 72.000 kr. – så er vi stadig væk under dagpengesatsen. Og det forudsætter altså, at vedkommende tjener de 60.000 kr. oveni.

Jeg kan næsten ikke komme i tanke om noget småttere og synes næsten, at det kan komme til at ligne mis med de blå øjne, og så er man helt dernede, hvor det næsten kan være værre end ingenting. Det tror jeg ikke de vil synes, for de er så fattige de unge kunstnere, så næsten lige meget, hvor meget de får, er det bedre end ingenting. Jeg synes måske, at det her næsten er for fedtet.

Det andet problem, vi har i SF, er, at det sådan skulle være specielt til de unge. Nu kunne jeg forstå på den socialdemokratiske ordfører, at det har man så også haft oppe at vende i den socialdemokratiske afdeling. Nu er det jo til at finde ud af, hvor gammel er man, når man er yngre. Så er man jo altså ældre end en, der er ung. Ligesom når man er ældre, så er man yngre end en, der er gammel. Altså hvis vi tager sprogbruget. Og det er jo noget vrøvl!

Men ikke desto mindre: Vi er enige med den socialdemokratiske ordfører i, at det ville være godt, hvis de her penge også kunne komme folk, der er ældre end de helt unge, til gode. Det er faktisk tit dér, vi står med de store problemer. Der er mennesker, der næsten ikke kan blive løbet i gang på det tidspunkt, fordi de også har fået andre forpligtelser. Så det kan blive meget tydeligt også her, at pengene altså er for små.

Jeg ved ikke, om det er et stort problem at sondre mellem det, man tjener ved sine kunstneriske aktiviteter, og det, man tjener ved lønindkomst. Jeg tror det sådan set ikke. Jeg synes, jeg har været i nærheden af problemer, der var vanskeligere. Vi har vores skatteminister gående rundt her, og jeg tror, at også han vil sige, at han kan komme i tanke om meget, som det er meget, meget sværere at finde ud af end det her punkt.

Så hvad det angår, synes jeg i og for sig, at sondringen er fornuftig nok. Man lægger vægt på, at hvis det virkelig er en ung kunstner eller en kunstner i det hele taget, der scorer kassen og slår igennem med sin kunst, er det bare hjertelig tillykke, og det var dog dejligt. Man kommer ikke efter ham eller hende i den anledning.

Endelig vil jeg godt lige sige, at et punkt, som jeg mener at vi bør have med meget hurtigt, er

produktionsstøtte til billedkunstnerne. Det er faktisk et problem, som jeg nu er rendt ind i fra mange sider. Jeg vil ikke sige, at jeg ikke har været opmærksom på det før. Hvis man begynder at tænke på, at man skal lave en udstilling og man skal betale alt selv, så har de ikke noget at betale af. Så det er altså et godt sted at gå ind at sige, at her vil vi godt hjælpe, så de ikke er gået fallit, inden de overhovedet er kommet i gang.

Hvis man også kunne få bygget en eller anden produktionsstøttemodel ind i det her – og jeg vil da godt spørge ministeren, om han vil tænke på det, eller om vi kunne lægge det ind, så det kan blive til noget i hvert fald for billedkunstnerne, for det er billedkunstnerne, der er mest klemte i øjeblikket, så de får lidt ekstra til det – skal det nok ende med, at vi ligefrem bliver glade for forslaget og siger mange tak og stemmer for med sådan nogenlunde jubel.

(Kort bemærkning).

Torben Rechendorff (KF):

Jeg tror, det forbigik fru Margrethe Aukens opmærksomhed, at just da vi begyndte at diskutere dette lovforslag, gik skatteministeren ud af salen.

Ellers har jeg bare omkring det meget småtte lyst til at sige, at jeg sagde, det kunne være tallet skulle være 73 eller 233. Det, jeg anbefalede, var, at vi startede lidt småt og aflæste behovet. Men fru Margrethe Auken kan måske forklare, hvorfor det lige præcis er 133.

(Kort bemærkning).

Margrete Auken (SF):

Nej, det kan jeg ikke.

Henrik Svane (RV):

Små, småttere, småttest! Kunstnerne har vist alle dage haft en usikker tilværelse, altså hvad angår den økonomiske side af tilværelsen. Kun nogle få har held til at slå sig igennem og få et endog meget fedt liv, men de fleste lever på et usikkert grundlag, hvor det økonomisk kan være svært at få enderne til at nå sammen, bl.a. fordi sikkerhedsnettet under kunstnerne er temmelig stormasket.

Det er en lidt forældet tankegang at holde fast i et billede af kunstnerne og deres skaber-evne som værende nærmest betinget af usle vilkår. Det kan vi ikke være bekendt i et velfærds-samfund som det danske. Vi skal turde satse lidt mere og være parat til at give nogle af de

mest oplagte talenter en mere sikker tilværelse. Derfor foreslås det at gøre plads til, at der hvert år kan uddeles såkaldte igangsætningsstipendier, forholdsvis til yngre skabende kunstnere.

Vi overlader til Statens Kunstfonds bestyrelse at træffe afgørelse om, hvem vi skal tildele stipendierne. Stipendierne skal være på 72.000 kr. årligt, samtidig med at kunstnerne har mulighed for lønarbejde ved siden af og kan tjene op til 60.000 kr. Indtægterne for det kunstneriske arbejde sætter vi ikke nogen grænse for, hvilket vi i Det Radikale Venstre lægger stor vægt på. Stipendierne skal netop være et tiltrængt tilskud til kunstnerne og give dem mulighed for at hellige sig det kunstneriske arbejde samt give mulighed for at opnå et rimeligt indtægtsniveau.

Det er alt i alt et visionært og fint lovforslag, som vi i Det Radikale Venstre er glade for at støtte.

Jeg vil også i forhold til det, der har været diskuteret, sige, at vi også hermed er med til at starte en form for »afkriminalisering« af mange kunstnere, der lever på overførselsindkomst og ikke har mulighed for at få et ben til jorden uden at komme ud i gråzoneområdet, hvilket vi i Det Radikale Venstre i hvert tilfælde ikke ønsker skal fortsætte.

Niels Højland (FP):

Det er jo en fantastisk spændende diskussion med alle de mennesker, der skal have tilskud til både det ene og det andet, og de dygtige kunstnere, som vi endelig skal hjælpe for at få dem i gang og få noget nyt ud af det.

Når man sidder dernede og lytter til dette og selv er en lille selvstændig erhvervsdrivende og faktisk har været det igennem mange år, så må man sige, at for alle de dér små selvstændige erhvervsdrivende i Danmark, er det efterhånden også en kunstnerisk udfoldelse, der skal til for at overleve. Jeg ved ikke, om de kan komme med blandt de 133, eller hvor mange det nu bliver!

Det har altid været Fremskridtspartiets opfattelse, at det med kunst er noget, som man selv må betale, hvis man vil købe det. Kunstnere må leve af det, de kan lave; det har altid været og vil også altid være det bedste princip.

Fremskridtspartiets opfattelse har været og er fortsat, at Kunstfonden skal nedlægges. Det her er en udvidelse af Kunstfondens beføjelser, og derfor vil vi selvfølgelig ikke støtte forslaget. Jeg synes, det er utroligt, at man ikke kan finde

på bedre måder i samfundet til at hjælpe borgerne med at komme i gang med et emne.

Når man kører igennem København, ser man mange graffitimalere. Der er da meget graffiti, som måske bliver malet de forkerte steder – det synes jeg også – men noget af det er vældig pænt, og så kunne man da kontakte de gode kunstnere, der er imellem dem, og spørge, om de eventuelt ville tjene noget ved at male på nogle kedelige baneskråninger, som staten ejer, og så hjælpe dem på den måde. Det synes jeg da ville være fint. Hvis man kunne se, at dér er virkelig en god kunstner, så kunne man finde hans eller hendes initialer. Man kan sagtens finde dem, der har gjort det. De sætter jo deres initialer. Det tror jeg da ville være godt, og det er en måde, man kunne hjælpe dem på.

Det fremgår af ministerens skriftlige fremsættelse, at »Grundlaget for Fondens virke skal forsat være, at den har fuld uafhængighed i sine kunstneriske beslutninger, og at den kunstneriske kvalitet og talent er det eneste kriterium for fondens tildelinger.« Men der er jo nogen, der skal sidde og bestemme det her, og jeg tror da ikke altid, at det vil være de rigtige beslutninger, de træffer.

Så jeg tror, at det er bedst, at vi mere eller mindre lader dette område passe sig selv, altså lader dem, der kan lave noget, der kan sælges, leve af det, og det andet må så simpelt hen bare gå til. Sådan er det nu engang.

(Kort bemærkning).

Henrik Svane (RV):

Hvis man skal følge hr. Søren Hansens forslag om, at det også skal gælde ældre kunstnere, og hvis man skal følge hr. Niels Højlands ideer om, at selvstændige erhvervsdrivende også er små kunstnere, så vil hr. Højland jo også – hvis det blev gennemført – have mulighed for at søge tilskud!

Når man også giver erhvervslivet tilskud, iværksættedydelse osv., så kan jeg slet ikke forstå forskellen. Hvorfor er man fra Fremskridtspartiet så bekymret for, at vi giver folk, der har det svært, men hvis virke vi i vores kulturliv, vores samfundsliv, har behov for, et skub?

(Kort bemærkning).

Niels Højland (FP):

Jeg er da glad for, at hr. Henrik Svane tager debatten om vores støtte til erhvervslivet op – jeg tror, at det var iværksættedydelser, hr. Svane nævnte – for det er da også et fuldstændig for-

kert tiltag. Det har været med til at ødelægge det for mange selvstændige erhvervsdrivende, at naboen får tilskud til at drive en forretning, hvor naboen, som får det her tilskud, måske overhovedet ikke kan drive en forretning, og mens naboen driver den med tilskud fra staten, går den anden konkurs, fordi de konkurrerer på ulige vilkår. Men det berettiger jo ikke til, at man skal fortsætte linjen på det her område også.

Bent Hindrup Andersen (EL):

Jeg kan naturligvis ikke lade være med at kommentere forslaget om støtte til Statens Kunstfond ud fra, at det er et forsøg på at tage luften ud af en egentlig støtteordning for danske kunstnere, nemlig det, der er blevet kaldt den såkaldte sikringsordning, som vi jo startede debatten om under det forrige punkt.

Vi ser det foreliggende forslag som partiernes og regeringens alibi for dog at gøre noget nu, når enhver kan se, hvilke elendige forhold vi byder vore skabende og udøvende kunstnere: Ingen a-kasse, men bistandshjælp og en bunke kreative kræfter, der bruges på nytteløst papirarbejde.

Men det er åbenbart stadig sådan, at når der er tale om kunstnere, så er det kun en lille eksklusiv gruppe, som skal gøre sig fortjent til at modtage støtte fra samfundet. Resten, den store masse, må arbejde under kummerlige forhold og håbe på at komme ind i det forjættede land: Statens Kunstfond. Det er ikke sundt kun at støtte de få udvalgte.

Jeg vil bruge et eksempel fra hospitalssektoren: Dette svarer til, at man inden for den sektor støttede alle overlægerne og lod reservelæger, andre læger og de dygtige sygeplejersker være ulønnede med det resultat, at hospitalet ville bryde sammen.

Nu bryder kunsten ikke sammen, fordi det, der er karakteristisk for de skabende kunstnere, er, at de er drevet af andet end penge og berømmelse. De er nemlig drevet af trang og evner, som ikke alle er i besiddelse af, og det udnytter vi i virkeligheden kynisk i vores officielle kulturpolitik.

Men alle har dog håbet om at komme igenem nåleøjet og få tildelt støtte fra Kunstfonden. Opfordringen er klar: Brug albuerne, mæng dig med de rette og sæt din lid til det private initiativ. Det er budskabet til de skabende kunstnere og en stor underskov af talenter

og fremragende kunstnere, som ikke lader sig commercialisere.

Løsningen er og bliver, at der etableres en egentlig støtteordning for alle kunstnere. Jamen hvem er så kunstner? Kan enhver komme og kalde sig kunstner?

Vi har tidligere uddybet og vil i de kommende ændringsforslag definere nogle kunstneriske og objektive krav, som bør stilles for at kunne opnå en sådan støtte: F.eks. at kunstnere har deltaget i et antal censurerede udstillinger eller har dokumenteret, at de i en periode, altså i forbindelse med udgivelse eller salg, har kunnet tjene til, hvad der svarede til de arbejdskrav, man stiller til et a-kassemedlem. At kunstnere, der opfylder disse krav, kan tildeles en samlet støtte, som svarer til det, der kan modtages i dagpenge. At indtægter for kunstnerne naturligvis bliver modregnet i en sådan støtte, og at støtten begrænses til en periode, der svarer til dagpengeperiodens længde.

Det vil ikke være særlig kompliceret, og det vil være et meget bredere og bedre tiltag end det, der her ligger på bordet, som vi dog anerkender som et bredt ønske om at forsøge at løse nogle problemer.

Vi vil altså forsøge at gøre det bedre end det, regeringen her kommer med, og vi vil ved den lejlighed forsøge at afmystificere nogle af de myter, som gennem årene er skabt om en generel kunstnerstøtteordning.

Med de bemærkninger vil Enhedslisten gå aktivt ind i udvalgsarbejdet.

Ole Donner (DF):

Det her foreliggende lovforslag kan ikke få støtte fra Dansk Folkeparti.

Vi mener, det er en helt forkert vej at gå. Vi mener ikke, at man skal have flere folk på finansloven, og vi mener, at de hverken skal have 132.000 eller 133.000 kr. eller endnu mere. Det er den helt forkerte vej at gå.

Vi mener, at de, der er kunstnere, som maler nogle billeder, som folk kan lide at se på, også kan sælge dem. Kan de ikke lære at male sådan, må de først lære at tapetsere og så male i deres fritid. Så vil jeg i øvrigt opfordre de dér store kunstnere til at gemme deres første arbejde, som heller ikke duede til noget, for de bliver jo meget værd, hvis de engang bliver kunstnere.

Så bliver der talt om, at sikkerhedsnettet under kunstnere er meget stormasket. Jeg skulle hilse og sige, at der overhovedet ikke er noget sikkerhedsnet, hverken stormasket eller små-

masket, under de små erhvervsdrivende. De arbejder uden sikkerhedsnet, og dér står gribbene i forgrunden fra Told og Skat og ser på, om de overlever, når de falder ned, så de i hvert fald kan bidrage lidt til samfundet.

I øvrigt er jeg meget glad for den debat, der har været om det her forslag, fordi ordførerne fra både Venstre og De Konservative har sagt, at man kunne nedlægge det, og det vil vi gerne være med til. Så kan jeg jo ikke lade være med at se på meningsmålingerne og kan dér se, at der kunne risikere at blive et flertal bestående af V, K og O, så der er rigtig noget at se frem til. Der kommer da i øvrigt et valg inden så længe. Vi ved i hvert fald, hvornår det skal komme.

Kulturministeren (Ebbe Lundgaard):

Først vil jeg takke hr. Ole Donner for, at han påpeger, at der er en risiko for, at der kommer et flertal bestående af V, K og O. Det forstod jeg på ham at det var.

For at være sikker på, at jeg forstod det, vil jeg konkludere, at hverken hr. Niels Højland eller hr. Ole Donner kan støtte forslaget. Det har jeg også forstået.

I øvrigt vil jeg takke de øvrige ordførere for positive bidrag til lovforslaget og sige til fru Ester Larsen, som nu desværre ikke er i salen, men alligevel skal have den bemærkning med på vejen, at det her lovforslag ikke handler om det, som fru Ester Larsen talte om: en udvidelse af de livsvarige ydelser. Det må have været en lidt overfladisk læsning, som fru Ester Larsen præsterede. Det handler det overhovedet ikke om. Det handler om at indføre et igangsetningsstipendium for fortrinsvis yngre kunstnere, og det er noget helt andet.

Så vil jeg også gerne kommentere fru Ester Larsens frygt for, at det her skal blive et stort bureaukrati. Det, vi vurderer, er, at administrationen af denne ordning med de mange millioner kroner vil koste et årsværk mere i Statens Kunstfond, og det er alt. Det er også et svar til hr. Rechendorff. Det, man må tjene yderligere – op til 60.000 kr. – er ved lønarbejde, altså ved A-indkomst. Dér laver man distinktionen, og så er alt det andet tilladt ved siden af, for det er et led i det kunstneriske arbejde. Så skulle det vist være på plads.

Og så til hr. Rechendorff: Jeg vil prøve at løfte sløret for den mystik, der kan ligge i, at det lige bestemt er dette lidt skæve antal. Da vi i Kulturministeriet i forbindelse med finanslovsforhandlingerne fik mulighed for at at omprio-

ritere, efter at vi havde gennemført de pålagte besparelser, valgte vi ud af de reserver, vi har, at satse et sted, nemlig på en udvidelse af Statens Kunstfond.

Det er udvidelse af de livsvarige ydelser, som altså ikke kræver lovændring og derfor ikke er til behandling. Det er en udvidelse af de 3-årige arbejdslegater, og så er det det nye igangsættingsstipendium. Da vi skulle få det tal til at gå op, starter vi altså med de hundrede og et par og tredive og lander på to hundrede og nogle og halvfjerds – op imod tre hundrede – når vi har det fuldt udbygget. Det er årsagen til, at det er det tal. Det er altså korrekt, når hr. Rechendorff siger, at vi havde et beløb, og så dividerede vi. Det kan vi også af og til gøre i Kulturministeriet.

Så vil jeg sige til fru Margrete Auken, at jeg er glad for tilslutningen og så blot tilføje, at det forslag om at indbygge muligheden for at honorere billedkunstnere for deres arbejde i dette lovforslag tror jeg ikke jeg vil komme med. Men der kommer i februar en stor betænkning fra Billedkunstudvalget, som indeholder en række forslag til at forbedre billedkunstnerens område. Det ser vi på – gerne i tæt samtale med SF også – når forslaget ligger der, og så kan det på sigt føre til ny lovgivning på det område.

Det er også for at forfølge princippet om, at kunstnerne mere skal honoreres for deres arbejde, end at man løfter dem over på sociale ydelser. Der vil jeg godt skille de to ting ad, men give tilsagn om, at vi ser meget konstruktivt på det, når det foreligger i løbet af foråret.

Til hr. Bent Hindrup Andersen: Ja, det her er regeringens forsøg på entydigt at sige nej til sikringsordningen. Den er hermed afvist af regeringen, og vi agter ikke, som jeg gentog under det foregående punkt, at arbejde videre i den retning. Det er også et forsøg på at fjerne nogle skabende kunstnere fra den gråzone, som hr. Henrik Svane omtalte, så det er et klart budskab. Sådan er det, og derfor er det ikke noget med en dårlig samvittighed over, at vi ikke gør noget.

Det er et forsøg på at udbygge en politik, hvor alle skabende kunstnere har mulighed for at tjene til livets opretholdelse gennem deres kunst. Vi mener, det er en fornem måde at starte det på, og vi er selvfølgelig på sigt indstillet på at udbygge det, som det nu kan lade sig gøre. Men vi er ikke indstillet på at arbejde for en social sikringsordning for kunstnere, og det

har jeg i øvrigt også på regeringens vegne meddelt de forskellige kunstnerorganisationer.

(Kort bemærkning).

Bent Hindrup Andersen (EL):

Det er jo et voldsomt flot udsagn fra en kulturminister, når vi har en beretning fra Kulturudvalget, som siger det modsatte, og som i hvert fald har været håndteret på den måde af den tidligere kulturminister, at det har været vanskeligt, og det ene med det andet.

Når man decideret nægter at arbejde efter en beretning fra Kulturudvalget, må måden da være, at man overbeviser de forskellige politikere om at omgøre denne beretning. Det vil jeg gerne høre ministerens svar på. Er det her et udsagn om, at ministeren ikke ønsker at arbejde i henhold til den beretning, der blev vedtaget i Kulturudvalget for to år siden?

(Kort bemærkning).

Søren Hansen (S):

Ministeren har ikke nogen mulighed for at erindre tilbage til udvalgsovervejelserne om den pågældende beretning, men jeg husker dem. Det var som bekendt overordentlig vanskeligt at få denne beretning skruet sammen. Den blev gjort så rund i sine formuleringer, som den blev, for at kunne samle et flertal.

Da det var sket, viste det sig, at de vurderinger, som de enkelte medlemmer havde lagt i beretningen, var så forskellige, at det ikke var muligt at skabe et forslag, som kunne samle i forhold til det, der på det tidspunkt stod som formålet, så det er altså ikke dårlig vilje fra regeringen, men nærmest en umulighed.

(Kort bemærkning).

Bent Hindrup Andersen (EL):

Jeg anerkender fuldt ud den tidligere kulturministers håndtering af denne sag, og at den tidligere minister har sagt, at den har været vanskelig, og det ene med det andet.

Det, som jeg spørger ministeren om, er, om han, uden at der har været en omgørelse af denne beretning, eller uden at der har været taget en anden beslutning, der siger det modsatte, siger, at det vil han ikke. Det var det, som ministeren sagde før, og det er det, som jeg anfægter.

(Kort bemærkning).

Kulturministeren (Ebbe Lundgaard):

Jeg kan sige til hr. Bent Hindrup Andersen, at det, som beretningen pålagde kulturministeren, var at undersøge, om der var nogle muligheder for at hjælpe de skabende kunstnere bl.a. gennem de sociale sikringsordninger. Det har vi undersøgt, og svaret er, at det er der ikke.

Derfor går vi en anden vej, og her har jeg lige skitseret, hvad regeringens politik på dette område er, nemlig at sikre og udvide muligheden for, at skabende kunstnere kan tjene deres levebrød gennem deres kunst.

Derfor mener jeg, at vi har arbejdet med denne beretning, som man har burdet gøre, så svaret er, at der ikke er nogen muligheder for at gå den vej, og derfor arbejder vi med den politik, der er lagt frem her i dag.

(Kort bemærkning).

Bent Hindrup Andersen (EL):

For det første var det ikke det, som ministeren sagde for et kort øjeblik siden. Da sagde ministeren, at han ikke ville arbejde for det. For det andet er der aldrig kommet noget officielt svar til udvalget i forhold til beretningen på, hvordan det ligger med denne sag. Første gang der virkelig er kommet et officielt udsagn, er her fra ministeren, som siger, at det vil han ikke. Den sag vil jeg gerne have lejlighed til at undersøge.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Kulturudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af lovforslag nr. L 79: Forslag til lov om ændring af lov om stempelfrihed af ejerskiftelån ved køberfinansiering og af dokumenter vedrørende Eksportkreditfondens aktiviteter).

Af skatteministeren (Carsten Koch).

(FremSAT 14/11 97).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Erik Mortensen (S):

At bringe lovgivningen i overensstemmelse med hverdagen og virkeligheden er jo ikke det dårligste, man kan foretage sig.

Fænomenet med stempelafgift i forbindelse med ejerskiftelån er et begreb, som man har kendt længe, men det har været lidt omstændeligt at nå frem til en løsning, idet der i den nuværende lov kræves, at der er identitet mellem køber og sælger, således at det gamle lån og det nye lån i princippet skulle omhandle én og samme person. Det er sjældent, må man nok erkende, at det sker i en købs- og salgssituation.

Løsningen har selvfølgelig været at foretage en ekstraordinær gældsovertagelse, således at man derefter optager sit ejerskiftelån, så der er identitet mellem de to aktører. Ved at droppe dette identitetskrav i loven opnår man det, som rent faktisk sker i hverdagen, og det finder vi i Socialdemokratiet er ganske rimeligt. Det er selvfølgelig også en forenkling, og vi når frem til nøjagtig det samme resultat.

Den anden del af lovforslaget omhandler stempelafgift i forbindelse med eksportstøtte. Her er der sket det helt konkrete, at man i stedet for at have Dansk Eksportfinansieringsfond nu har noget, der hedder Eksportkreditfonden. Flere af de finansieringsinstrumenter, der har været brugt her, bl.a. statsstøttede pengeinstitutlån, har også, i hvert fald i princippet, været friholdt for stempelafgift.

Det overfører man nu til lovgivningen, således at det også bliver lovfæstet, at de er stempelafgiftsfri, og i forlængelse af denne ordning at de transaktioner, man måtte skulle foretage, hvis man også skal afdække egen risiko i forbindelse med de aktiviteter, som man nu har inden for kreditfonden, at de dokumenter, der skal bruges i denne sammenhæng, bliver stempelfri.

Alt i alt må vi sige, at det er virkeligheden, der taler både med hensyn til ejerskiftelån og de statsstøttede pengeinstitutlån, så hvorfor ikke indrette lovgivningen sådan, at den harmonerer med virkeligheden? Det kan vi i Socialdemokratiet anbefale.